

Aan:

Gemeenteraad Oldambt

Gemeenteraad Midden-Groningen

Gemeenteraad Veendam

Provinciale Staten

Westerlee, 11 december 2021

Betreft: Ruimtelijk economisch perspectief A7/N33 regio

Geachte raadsleden en statenleden,

Zaterdag 20 november ontvingen wij een brief namens de verantwoordelijke gedeputeerde van de provincie Groningen en wethouders van gemeenten Oldambt, Midden-Groningen en Veendam. De brief gaat over het ruimtelijk economisch perspectief voor de A7/N33 regio.

In de brief roepen de gedeputeerde en wethouders op om mee te denken over de plannen om een sterke regio te worden waar iedereen met veel plezier kan wonen, werken en recreëren. In de plannen staat beschreven hoe zij aankijken tegen de regionale ruimtelijke en economische invulling van de regio. De plannen zijn gebaseerd op de kansen die beschreven staan in een marktanalyse. In de brief staat dat de marktanalyse tot stand gekomen door gesprekken over de meningen, belangen en inzichten van verschillende inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

In de bijlage van de brief staat een samenvatting van de uitdagingen en plannen om de regio tussen nu en 2040 te ontwikkelen. Aan het eind is een afbeelding toegevoegd die enkel is bedoeld om ons te wijzen op de locatie. Voor een toelichting worden wij verwezen naar pagina 81 van een plan dat we kunnen vinden op de website www.destemvanprovinciegroningen.nl. Daar vinden we een perspectiefplan en de marktanalyse.

Tot onze schrik lezen we op de pagina's 80 t/m 85 van het perspectiefplan dat het agrarische gebied tussen Westerlee, Meeden en Scheemda kansrijk is voor bedrijven die grote kavels van meer dan 20 hectare vragen.

Met de direct omwonende inwoners van Westerlee hebben we deze plannen besproken en onze zorgen geuit bij Dorpsbelangen Westerlee. Over de plannen hebben wij grote zorgen. De emoties die deze plannen oproepen in ons dorp zijn groot en leiden tot slapeloze nachten en onmacht maar ook tot actiebereidheid. Naast de inzet van Dorpsbelangen verenigen wij ons daarom in GeenDraagvlakWesterlee. Met GeenDraagvlakWesterlee zetten we in op het voorkomen van de komst van industrie en grootschalige fabrieken in het gebied tussen Westerlee, Meeden en Scheemda.

We vragen aandacht voor onze zorgen en vragen bij de gemeente Oldambt en de provincie Groningen. Tot nu toe is de algemene reactie dat de plannen nog slechts een verkenning zijn en dat de volgende gemeenteraad daarover beslist. Voor ons is dit echter nu al een belangrijk punt maar zeker ook bij de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022.

Daarom delen wij onze zorgen ook met u als raadsleden en statenleden in de vorm van drie vragen die we hieronder eerst stellen en vervolgens toelichten:

1. Wij voelen ons door de brief over de plannen voor onze omgeving overdonderd. Wij ervaren de mogelijkheid om een reactie te geven als ondoorzichtig en gericht op het voorkomen van inspraak. **Wat is uw beoordeling van het participatieproces tot nu toe en wat zijn uw ideeën over het vervolgproces?**
2. Op 30 oktober 2017 heeft de gemeenteraad van Oldambt ingestemd met de omgevingsvisie waarin is vastgelegd hoe de toekomstige ontwikkeling van de gemeente Oldambt vorm wordt gegeven. Het gaat daarbij om strategische hoofdkeuzen van beleid voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn staan. Deze omgevingsvisie is samen met inwoners, stakeholders en andere belanghebbenden opgesteld. De plannen voor grootschalige industrie in het gebied tussen Westerlee, Meeden en Scheemda zijn niet in overeenstemming met de kaders voor de lange termijn die door de gemeenteraad zijn vastgesteld in de Omgevingsvisie. **Geeft u een positieve of negatieve reactie voor een vervolgonderzoek naar de haalbaarheid en wenselijkheid van het onderzoek naar het gebied tussen Westerlee, Meeden en Scheemda, en waarom geeft u die positieve of negatieve reactie?**
3. **Welke vervolgstappen zet u op de nota ruimtelijk-economisch perspectief A7/N33 en de marktanalyse?**

Met vriendelijke groet,

U kunt uw reactie sturen aan geendraagvlakwesterlee@gmail.com,

Namens de verenigde bewoners van GeenDraagvlakWesterlee

Toelichting vragen

Deze vragen lichten we hieronder graag toe.

Ad. 1. Wat is uw beoordeling van het participatieproces tot nu toe en wat zijn uw ideeën over het vervolgproces?

In het Programma Zon en Wind, paragraaf 6.3 (juni 2021) spreekt de gemeente Oldambt van maatschappelijk draagvlak als: 'er voldoende ondersteuning en goedkeuring is door de gemeenschap. Of dat een (voldoende) deel van de omwonenden zich niet tegen een initiatief verzet. De initiatiefnemer moet zich inspannen om het maatschappelijk draagvlak zo veel mogelijk te vergroten.'

Hierboven beschrijven wij hoe wij als direct omwonenden van het gebied tussen Westerlee/Meeden/Scheemda op de hoogte zijn gebracht van de plannen voor de regio A7/N33. De inhoud van de brief en de bijlage geven geen duidelijkheid over de omvang en concreetheid van de plannen. Daarvoor wordt verwezen naar documenten op internet waarop we op pagina 81 van het perspectiefplan meer kunnen lezen. Al met al vraagt het aan inwoners een behoorlijk doorzettingsvermogen om de echte plannen voor 'ons' gebied te achterhalen en te begrijpen.

Ook het geven van een reactie via de site www.destemvanprovinciegroningen.nl vraagt om doorzettingsvermogen. Hiervoor moeten eerst drie stappen worden genomen. De reactietermijn

staat niet in de brief genoemd. Via een nieuwsbrief die op 3 december is gestuurd, blijkt de reactietermijn tot 31 december 2021 te zijn. Bijzonder, omdat de inloopavonden nog in januari 2022 moeten plaatsvinden. De website is bovendien regelmatig uit de lucht. We hopen toch niet dat de communicatie van provincie en gemeenten is gericht op het voorkomen van (voldoende) verzet tegen een initiatief.

In de brief aan de omwonenden staat dat er over de plannen is gesproken met verschillende inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Onbekend is met wie is gesproken. Tijdige gesprekken met direct omwonenden en betrokken bedrijven vooraf, waren logisch geweest. Zeker gezien de impact van de plannen en het belang van draagvlak. Er is voldoende tijd geweest om eerder met de omwonenden en de betrokken bedrijven in gesprek te gaan. Er ligt immers al veel werk aan ten grondslag. Er is een marktanalyse gedaan door een extern bureau Buck Consultants International uit Nijmegen. De perspectiefnota is gemaakt door een extern bureau H+N+S Landschapsarchitecten uit Amersfoort en Stichting Libau uit Groningen. Ook is er een animatie gemaakt over vooral de positieve elementen van het perspectiefplan.

Opvallend is verder dat de provincie en de gemeente initiatiefnemers zijn van het regioplan A7/N33. Dit wijkt af van de serviceformules die de gemeente Oldambt in paragraaf 2.2 van haar omgevingsvisie heeft beschreven. Daar staat dat de initiatiefnemer aan zet is. In het krantenartikel in het DvnN zegt de wethouder echter: 'Let wel, er is niets concreets.'

Ad. 2. Geeft uw fractie een positieve of negatieve reactie voor een vervolgonderzoek naar de haalbaarheid en wenselijkheid van het onderzoek naar het gebied tussen Westerlee, Meeden en Scheemda, en waarom geeft u die positieve of negatieve reactie?

In het perspectief voor de A7/N33 regio staat op de pagina's 80 t/m 85 dat het agrarische gebied tussen Westerlee, Meeden en Scheemda kansrijk is voor bedrijven die grote kavels van meer dan 20 hectare vragen. Als voorbeeld worden batterijenfabrieken en automotive genoemd. De plannen zijn dus gericht op meerdere bedrijven. De omvang van deze bedrijven is veelal fors groter dan 20 ha. Het gaat eerder om 50 tot 100 hectare per bedrijf.

De vraag is waarom de provincie en gemeenten naast de Eemshaven en Delfzijl nog een 3e grootschalig industriegebied in de provincie wil ontwikkelen? De vraag is hoe deze wens zich verhoudt met de omgevingsvisie van de gemeente Oldambt. Daarin staat over het gebied tussen Westerlee, Meeden en Scheemda onder meer dat:

- landbouw de hoofdfunctie van dit gebied is;
- het bedrijventerrein Eexta bestemd is voor combinaties van wonen en werken;
- de focus van de gemeente op vestiging van het midden en kleinbedrijf.

Wij vragen ons ook af in welke mate deze plannen bijdragen aan de leefbaarheid en Brede Welvaart van inwoners? Vooralsnog wordt alleen werkgelegenheid als belangrijk argument genoemd door de wethouder van Oldambt. De vraag is of deze grote fabrieken wel een oplossing bieden aan extra werkgelegenheid en aan de mismatch tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt in deze regio? Of is het zo dat hier ook vooral buitenlandse werknemers nodig zijn, net als in Delfzijl en de Eemshaven?

De plannen zetten de leefbaarheid van ons gebied nog verder onder druk. Er is al sprake van overlast door het nieuwe windmolenpark N33, zoutwinning, opslag van stikstof en plannen voor zonneweides. Met het argument dat er dan ook nog wel grootschalige fabrieken bij kunnen, zet de provincie en de gemeente Oldambt de leefbaarheid nog meer onder druk. De impact op de omwonenden van het gebied Westerlee, Meeden en Scheemda wordt daardoor veel te groot.

In de perspectiefnota A7/N33 staan enkele argumenten beschreven waarom dit gebied kansrijk zou zijn:

- *De positie in de corridor A7/N33*: Wij vinden het bijzonder dat dit als argument voor grootschalige fabrieken in dit gebied wordt genoemd. Hoe verhoudt zich dat met de genoemde problematische bereikbaarheid voor zwaar goederentransport en de effecten daarvan op regionale en lokale wegen?
- *Dichtbij knooppunt elektriciteitsnetwerk*: In het gebied Westerlee, Meeden en Scheemda zijn wij in de afgelopen jaren al geconfronteerd met een groot windmolenpark dat grote impact heeft op de leefomgeving door verstoring van het weidse landschap, geluid- en lichtoverlast. Het kan toch niet zo zijn dat dit windmolenpark nu de groene stroom gaat leveren voor alleen grote fabrieken?
- *Potentieel bebouwbaar ruimte*: Landbouwgrond is belangrijk voor de agrarische functie in het gebied. Bovendien vindt er in dit gebied uitholling van de bodem plaats door zoutwinning, loopt er een leiding van GTS waarin stikstof onder een druk wordt getransporteerd en kent het een hoge grondwaterstand. De impact en kosten van het bebouwbaar maken van dit gebied zullen aanzienlijk zijn.
- *Landschappelijke setting is zodanig dat grootschalige ontwikkeling niet bij voorbaat is uitgesloten*: De opmerking over de landschappelijke setting is een subjectief argument. Wij koesteren het weidse en open landschap rondom Westerlee. Naast de genoemde karakteristieke elementen in het gebied als de zichtlijn van Westerlee naar het noorden en het boeren erf noemen wij het natuurgebied De Garst, de belevingsroute van de Slag bij Heiligerlee, het landgoed Westerlee en de karakteristiek van Westerlee als lintdorp. Waarom zijn het oordeel van de inwoners over hun leefomgeving en de ambities uit de omgevingsvisie om het Groene lint van Westerlee door te ontwikkelen hierin niet meegenomen?

Wij hebben veel vragen over de plannen voor grootschalige industrie in dit gebied in relatie tot de overige uitdagingen en ruimtelijke principes die in de perspectiefnota zijn opgenomen. Ook hebben wij veel vragen over de relatie van deze plannen met de door de gemeenteraad voor de lange termijn vastgestelde omgevingsvisie en de daarin beschreven ontwikkelstrategie. Voor onze toekomst en die van onze kinderen is het voorkomen van deze plannen uitermate belangrijk. Daarom horen we graag of uw fractie een positieve of negatieve reactie geeft op een vervolgonderzoek naar de haalbaarheid en wenselijkheid van het onderzoek naar het gebied tussen Westerlee, Meeden en Scheemda.

Ad. 3. Welke vervolgstappen zet uw fractie op de nota ruimtelijk-economisch perspectief A7/N33 en de marktanalyse?

Op 30 oktober 2017 heeft de gemeenteraad van Oldambt ingestemd met de omgevingsvisie waarin is vastgelegd hoe de toekomstige ontwikkeling van de gemeente Oldambt vorm wordt gegeven. Het gaat daarbij om strategische hoofdkeuzen van beleid voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn staan. Deze omgevingsvisie is samen met inwoners, stakeholders en andere belanghebbenden ingevuld. Er staat dat de sterke kwaliteiten van de gemeente moeten worden behouden. Dat zijn bijvoorbeeld de weidse polders met weinig bebouwing en de identiteit van de mensen die er wonen. Er is volgens de omgevingsvisie wel 'ruimte voor pionieren' om economische activiteiten te bevorderen. Pionieren staat niet gelijk aan het bieden van ruimte voor grootschalige bedrijven. Wanneer de provincie en de gemeente daar denken een argument te hebben, wordt dat in de teksten ontkracht. In paragraaf 4.3 van de Omgevingsvisie onder andere het volgende:

- 'We bieden ruime herbestemmingsmogelijkheden. Voor zover een ander gebruik van gebouwen geen afbreuk doet aan de waarden en leefbaarheid van het gebied staan wij positief tegenover initiatieven. Hierin is dus veel mogelijk, bijvoorbeeld een recreatieve invulling of kleinschalige bedrijvigheid. Ja, mits de karakteristieke waarden en leefbaarheid van het gebied gewaarborgd zijn.'
- 'Bevordering van economische activiteiten is een belangrijk uitgangspunt voor de dorpen en wijken. Om die reden zullen we ondernemerschap stimuleren. Nieuwe functies moeten zoveel mogelijk gerealiseerd worden in bestaande panden.'
- 'De gemeente ziet de vijfde ontginning als een kans om de leefbaarheid verder te verbeteren en gewetensvol vorm te geven aan een veranderend landschap. ... De nieuwe ingrepen mogen het landschap wel veranderen maar niet overheersen omdat andere belangen zoals toerisme, leefbaarheid, cultuurhistorie en ruimtelijke kwaliteit een belangrijke rol moeten blijven spelen.'
- 'De agrarische sector is beeldbepalend voor onze gemeente.....Grotere bouwpercelen dan vier hectare zijn niet toegestaan..... Er zijn ook bedrijven die niet mee gaan in de innovatieve agrarische ontwikkelingen en zich richten op een verbreding van bedrijfsactiviteiten. In de linten is vermenging van functies mogelijk, bijvoorbeeld (dag)recreatieve activiteiten. Er liggen kansen bij trends op het gebied van gezondheid, streekproducten en eerlijke producten.'
- 'In de gemeente Oldambt zijn drie bedrijventerreinen aanwezig, te weten in Scheemda/Heiligerlee, Winschoten en Bad Nieuweschan. ... Bedrijven in een milieucategorie hoger dan categorie twee passen het beste op een bedrijventerrein en kunnen zich vestigen op één van de bestaande bedrijventerreinen. Vestiging buiten deze bedrijventerreinen is slechts mogelijk in bijzondere omstandigheden waarbij een maatwerkbenadering noodzakelijk is..... De gemeente Oldambt heeft een focus op vestiging van het midden- en kleinbedrijf. Enerzijds vanuit het oogpunt van werkgelegenheid waarin met name het midden- en kleinbedrijf een belangrijke rol speelt, anderzijds vanuit het oogpunt dat met name voor dit type bedrijven onze bedrijventerreinen geschikt zijn. Op dit moment is er nog voldoende ruimte beschikbaar op onze bedrijventerreinen. Mocht dit ineens ingevuld worden dan zullen we zoeken naar een uitbreiding van bedrijventerrein bij Winschoten.'

In paragraaf 2.2 Maatwerk in benadering staat dat de Omgevingsvisie een belangrijk kader is voor initiatieven die nog niet mogelijk zijn op basis van regels voor fysieke leefomgeving. Daarover staat dat:

- De mate van impact op de leefomgeving de te volgen benaderingswijze van een initiatief bepaalt.
- Dat mede een toets van een participatieproces onderdeel van de quick scan zal zijn.
- Bij het beoordelen van initiatieven de gemeente uitgaat van de genoemde kernwaarden en thema's per gebied in zowel deze Omgevingsvisie als de vertaling hiervan in het Omgevingsplan.'

De plannen voor nieuwe terreinen voor bedrijven met een kavelgrootte boven de 20 ha zoals beschreven in de nota ruimtelijk-economisch perspectief A7/N33-regio zijn niet in overeenstemming met de kernwaarden en de wijze waarop ruimte wordt geboden voor de bevordering van economische activiteiten in de door de gemeenteraad vastgestelde Omgevingsvisie. Al met al wijkt het plan in het gebied Westerlee, Meeden, Scheemda aan alle kanten af van de kaders die de gemeenteraad in de omgevingsvisie heeft vastgesteld. Wij horen daarom graag uw vervolgstappen.

